

۷۴۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تلخیص فرائد الاصول

شیخ انصاری (رحمۃ اللہ علیہ)

استصحاب، تعادل و تراجم

جلد سوم

مسلم قلی پور گیلانی

سرشناسه: قلی پور گیلانی، مسلم، ۱۳۴۲

عنوان: تلخیص فرائد الاصول (استصحاب) جلد سوم

مشخصات نشر: قم، عالمه، ۱۳۹۴

مشخصات ظاهری: ۲ ج

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: اثر حاضر تلخیص فارسی کتاب فرائد الاصول نوشته ی مرتضی انصاری میباشد.

یادداشت: مندرجات: ج ۱، قطع و وزن، ج ۲ برائت، تفسیر، احتیاط، ج ۳ استصحاب، تعادل و تراجم

موضوع: انصاری مرتضی بن محمد امین، ۱۲۱۴ - ۱۲۸۱ ق. فرائد الاصول - اقتباس ها

شناسه افزوده: انصاری مرتضی بن محمد امین، ۱۲۱۴ - ۱۲۸۱ ق. فرائد الاصول - برگزیده ها

رده نگاره: ۱۳۹۴، ۱۷۳، ۴۰ الف ۸ / BP ۱۵۹

رده برزیل: ۲۹۷/۲۱۲

شماره ثبت: ۳۸۹۲۱۳۹

تلخیص فرائد الاصول (جلد سوم)

استصحاب، تعادل، تراجم

مؤلف: مسلم قلی پور گیلانی

قطع: وزیری - ۱۶ صفا

نوبت چاپ: یازدهم - (اول نشر، بیژن ۹۳)

شمارگان: دو هزار نسخه

چاپ: یاران

ناشر: عالمه

• کلیه حقوق محفوظ و مخصوص کتابفروشی حسینی می باشد •

شابک: ISBN:978-600-6353-33-3

مرکز پخش: کتابفروشی حسینی

قم، خیابان ارم، پلاساژ قلنس، طبقه همکف، پلاک ۸۸

تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۳۷۴۰۵ فکس: ۳۷۸۳۷۶۹۶ همراه: ۰۹۱۲۲۵۳۷۵۴۶

قیمت ۷۵۰۰ تومان

فهرست

مقام دوم.....	۱۰
حکم شک در حکم واقعه بودن ملاحظه حالت سابقه	۱۰
مقدمه:	۱۰
امور ششگانه مقدماتی.....	۱۳
امر اول: ماهیت استصحاب (اصل عمل یا دلیل اجتهادی و اماره).....	۱۳
امر دوم: اگر استصحاب اماره ظنی عقلی شد آیا از مستقلات عقلیه است یا از غیر مستقلات؟.....	۱۴
امر سوم: آیا مسأله استصحاب، مسأله اصولی است یا فقهی؟.....	۱۴
امر چهارم: مناط اجراء استصحاب	۱۶
امر پنجم: ارکان استصحاب	۱۷
قاعده الیقین (شک ساری):	۱۷
استصحاب تهقری:	۱۷
امر ششم: در تقسیم استصحاب	۱۹
اعتبار دوم: تقسیم استصحاب به اعتبار نوع دلیل اثبات کننده مستصحاب	۲۲
اعتبار سوم: تقسیم استصحاب به اعتبار شک در بقاء	۲۶
ادله مصنف بر حجیت استصحاب در شک در رافع	۳۰
اخبار خاصه ای که اعتبار استصحاب را در شک در رافع تأیید می کنند	۴۳
مقدار دلالت اخبار	۴۶
تنبيهات دوازدهگانه استصحاب	۴۸
تنبيه اول: اقسام استصحاب کلی و بررسی حجیت و عدم حجیت آن.....	۴۸

۵۲	تنبيه دوم: استصحاب در امور ثابت و غير ثابت
۵۵	تنبيه سوم: عدم جريان استصحاب در احكام عقليه مستقله
۵۸	تنبيه چهارم: استصحاب تعلیقي یا تقدیری
۵۹	تنبيه پنجم: استصحاب احكام شرائع سابقه
۶۱	تنبيه ششم: بررسی تفصیلی اصل مثبت
۶۵	تنبيه هفتم: اصل تأخر حادث
۷۰	دو مطلب پایانی
۷۱	مطلب نخست: شك در نفس حدوث
۷۱	مطلب دوم: شك در مبدأ حدوث
۷۱	تنبيه هشتم: شك در صحت عبادت
۷۴	تنبيه نهم: استصحاب در عقائد
۷۹	تنبيه دهم: استصحاب حکم ضد
۸۳	تنبيه یازدهم: استصحاب وجوب اجتناب از مضر با یک مرکب
۸۶	تنبيه دوازدهم: محدوده معنای شك معتبر در رکنان استصحاب
۸۸	خاتمه
۸۸	شرایط سه گانه استصحاب
۸۸	شرط اول: بقاء موضوع مستصحب
۹۲	بررسی یک فرع قهقی
۹۴	شرط دوم: شك در بقاء متیقن، نه در حدوث آن
۹۶	مدرك قاعدة شك ساری
۹۸	شرط سوم: شك در بقای متیقن و ارتفاع آن
۱۰۱	تذکرات مقدماتی بحث آینده
۱۰۲	تقدیم استصحاب بر اصول
۱۰۲	مقام اول
۱۰۲	عدم معارضه استصحاب با امثال قاعدة ید

مسأله اول: حکومت قاعده پد بر استصحاب	۱۰۳
مسأله دوم: عدم تعارض استصحاب با اصاله الصّحة در فعل خود فرد	۱۰۴
موضع اول: شک در اصل حدوث شیء و شک در صفت شیء موجود	۱۰۶
موضع دوم: مراد از محلّ در قاعده و فروعات آن	۱۰۶
موضع سوم: میزان در تجاوز محلّ و خصوصیت محلّ بعدی	۱۰۸
موضع چهارم: استنباط قاعده	۱۰۹
موضع پنجم: شک در شرائط عمل	۱۰۹
موضع ششم: شک در صحت عمل	۱۱۱
موضع هفتم: نوع شک در شرائط در قاعده تجاوز	۱۱۲
خلاصه آراء مصنف در مواضع هفت گانه	۱۱۳
مسأله سوم: اصاله الصّحة در فعل غیر بر استصحاب	۱۱۳
تنبيهات ششگانه اصاله الصّحة	۱۱۶
تنبيه اول: کدام نوع صحت در قاعده مراد است؟	۱۱۶
تنبيه دوم: اصاله الصّحة فی فعل المسلم در شک در مقضی صحت و یا در شک در مانع صحت	۱۱۹
تنبيه سوم: صحت کُلّ شیء بحسبه	۱۲۰
بررسی یک فرع فقهی	۱۲۰
تنبيه چهارم: اشتراط احراز ثبوت عنوان در عمل مسلم	۱۲۲
تنبيه پنجم: با اصاله الصّحة تنها آثار شرعی مترتب می شود	۱۲۴
تنبيه ششم: ورود اصاله الصّحة بر استصحاب	۱۲۴
اصاله الصّحة در گفتار مسلمان	۱۲۷
اصاله الصّحة در عقائد مسلمان	۱۲۹
خلاصه نکات و آراء مصنف در بحث اصاله الصّحة	۱۲۹
مقام دوم	۱۳۱
تعارض استصحاب با قرعه	۱۳۱
بحث نخست: محدوده جریان قرعه	۱۳۱

۱۳۱	بحث دوم: حکم تعارض قرعه با اصول اربعه
۱۳۳	پنجکیده نکات بحث قرعه:
۱۳۴	مقام سوم
۱۳۴	تعارض استصحاب و سایر اصول اربعه با یکدیگر
۱۳۴	تعارض استصحاب با اصل براءت:
۱۳۶	تعارض استصحاب تکلیف با استصحاب براءت اصلیه:
۱۳۶	تعارض استصحاب با قاعده اشتغال:
۱۳۷	تعارض استصحاب با استصحاب اشتغال:
۱۳۸	تعارض استصحاب با اصل التخییر:
۱۳۸	تعارض استصحاب:
۱۴۸	مقدمه:
۱۵۱	فرق حکومت و تخصیص:
۱۵۴	فرق تعارض و تراحم:
۱۶۱	نکاتی که در این بحث مقدماتی به دست آمد:
۱۶۳	مقام اول
۱۶۳	خبرین متکافئین
۱۶۳	مقام اول: دلیل متکافئین:
۱۶۳	بحث اول: قاعده اولیه با صرف نظر از اخبار علاجیه چیست؟
۱۶۸	بحث دوم: مفاد اخبار علاجیه چیست؟
۱۷۲	نکات مباحث مقام اول:
۱۷۳	مقام دوم
۱۷۳	تراجیح
۱۷۳	مقام اول: آیا ترجیح واجب است یا نه؟
۱۷۷	مقام دوم: مرجحات متصوص کدام است. اخبار باب ترجیحات کدام است؟
۱۷۸	فهرست قسمتی از اخبار علاجیه:

۱۸۲	مقام سوّم: اکتفاء به مرجّحات منصوص در ترجیح جایز نیست
۱۸۵	مقام چهارم: اقسام مرجّحات
۱۹۴	تعارض بیش از دو دلیل شرعی یا یکدیگر
۱۹۷	مرجّحات غیر دلّالی
۱۹۸	مرجّحات سندیه
۱۹۹	مرجّحات متنی
۲۰۰	ترجیح به وجه ضروری
۲۰۱	تنبیّات پنجگانه مرجّحات داخلی
۲۰۱	تنبیّه اوّل: نحوه تنقیّه
۲۰۲	تنبیّه دوّم: شرط تنقیّه
۲۰۳	تنبیّه سوّم: صور چهارگانه تنقیّه
۲۰۳	تنبیّه چهارم: حکم انواع مخالفت عامه
۲۰۳	تنبیّه پنجم: مراتب مرجّحات
۲۰۴	مرجّحات خارجی
۲۰۵	بررسی دو مطلب پایانی:
۲۰۵	مطلب نخست: عدم مرجّحیت امثال قیاس
۲۰۶	مطلب دوّم: مراتب مرجّحات خارجی غیر معتبر
۲۱۰	چهار مطلب پایانی رسائل
۲۱۰	مطلب نخست: تعارض خبر ناقل و مقرّر
۲۱۱	مطلب دوّم: تعارض خبر حافظ و مبیح
۲۱۲	مطلب سوّم: تعارض خبر وجوب با خبر حرمت
۲۱۳	مطلب چهارم: تعارض سائر امارات
۲۱۳	خلاصه اهمّ نکات و آراء شیخ در بحث تعادل و ترجیح

مقدمه

الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على خير خلقه محمد وآله الطاهرين. مدّت کمی از انتشار بنده اوّلاً تلخیص فرائد الاصول می‌گذرد. استقبال خوب و تشویق بعضی از فضلا، موجب گردید تا در فصولی که در دسترس خوانندگان زیاد، دو جلد بعدی را که حاوی مباحث شک؛ یعنی، بررسی اصول براءت، تخیر، احتیاط، استصحاب و در خاتمه تعادل و ترجیح است، پس از تنظیم و تکمیل یادداشت‌ها تهیّه و آماده چاپ انتشار کنم به عقیده بنده، این کار که با مطالعه و به تعبیر امروزی‌ها کارشناسانه انجام یافته است، نه تنها خالی از هر مفاسد متوهم است، بلکه فوائد عدیده‌ای بر آن مترتب است. این چیزی است که هر منصف باریک بین بدان اذعان خواهد نمود. کاری که ما کرده‌ایم در واقع انتقال پیاده شده‌های درس رسائل از روی تملّوی درس به صفحات کتاب و از کلاس درس به کتابخانه‌های اشخاص است. بر هر رسائل فهم و رسالت خوب ترشح است که بدون دسته بندی مطالب، اختصار و به همراه داشتن آن، مباحث این کتاب شریف به این امانت به دست افراد نمی‌آید و ماکاری جز این نکرده‌ایم.

در پایان از قراء کرام علاوه بر تقاضای دعای خیر، می‌خواهم تا چنانچه به مواردی از اشتباه و خطاء برخوردند، این حقیر را از بصیرت به آن محروم نسازند.

والسلام

مسلم قلی پور گیلانی

قم. اردیبهشت هفتاد و شش